STUDIUL ASUPRA FACTORILOR EXTERNI CARE INFLUENTEAZA PRODUCTIA INDIVIDUALA DE LAPTE

Ghirilă Andreea Bianca, Aurelia Pece, Gh. Mureşan
University Agricultural Science and Veterinary Medicine, Faculty of Animal Husbandry and Biotehnology, 3 – 5 Mănăştur Street, Cluj-Napoca, Romania

Abstract.
The highest milk production is correlated with the existence of some improved races, with a high productive potential in this direction, with the assurance of a technical and economical foundation and with the application of well known and correct breeding technology. This group is including an important number of important elements with posibilities of determined influence on milk production, which can be increased or decreased.

Key words: external factors, milk production, cow

Factorii de exploatare de natură tehnică

Nivelul de hrănire

Factor hotărâtor pentru exteriorizarea potențialului biologic de producție, regimul de hrănire influențează producția de lapte atât sub raportul perioadei reproductive, cât şi în cea direct sau efectiv productivă. Ca urmare, în viața intrauterină se impune asigurarea organismului matern printr-un regim alimentar echilibrat sub raport plastic, energetic, mineral şi vitaminic, ceea ce conduce la obținerea unor produşi cu platformă biologică favorabilă procesului ulterior de creştere şi dezvoltare.

Alimentarea cu apă

Ca urmare a conținutului foarte ridicat în apă al laptelui şi al caracteristicilor proceselor metabolice specifice, alimentarea cu apă reprezintă un factor important de influență a producției.

Alimentarea cu apă influențează direct şi considerabil producția vacilor deoarece se ştie că laptele conține apă în proporție de circa 87%. Cu cât adăparea se face mai des, cu atât sporeşte producția de lapte.

Factorii de exploatare de natură organizatorică

În această grupă sunt cuprinşi numeroşi factori care în funcție de natura lor, se structurează în cei dependenți de organizare, îngrijire şi de producție.

Factorii dependenți de tehnica de îngrijire

Dintre aceştia amintim: programul activităților zilnice, mişcarea, odihna.

Îngrijirea corporală

Influențează favorabil starea de sănătate a vacilor şi, implicit, nivelul lor productiv. Experiențele efectuate în condiții de producție au arătat că vacile

ţesălate zilnic dau, în comparaţie cu cele neţesălate, o producţie de lapte mai mare cu 3-5%.

Mişcarea vacilor

Vara la păşune şi iarna în padoc sau în jurul fermei, contribuie la intensificarea activităţii musculare, a circulaţiei sangvine şi a metabolismului în general.

Programul de grajd

Executarea lucrărilor zilnice de grajd (curăţenia, distribuirea furajelor, mulsul etc.), la orele stabilite din programul de grajd, favorizează instalarea reflexelor la vaci şi influenţează pozitiv producţia prin acordarea timpului fiziologic necesar pentru hrănire şi odihnă.

Factorii de natură organizatorică dependenţi de producţie

Cuprind factori tehnico-organizatorici, cu implicaţii deosebit de semnificative asupra producţiei de lapte, între care cei mai importanţi sunt mulsul şi exploatarea pentru tracţiune.

Producţia în funcţie de timp

Cantitatea de lapte produsă în cursul a 12 ore de după muls, este proporţional mai mare în prima jumătate de timp (peste 60 %) şi respectiv mai redusă în a doua parte, ca urmare a creşterii presiunii intra-mamare.

Mulsul vacilor

Producţia cantitativă şi calitativă de lapte este puternic influenţată de tehnologia de muls (pregătirea ugerului, executarea mulsului, numărul zilnic de mulsori, intervalul dintre mulsori, stabilirea mulgătorilor etc).

Numărul de mulsori

Este în funcţie de capacitatea aparatului secretor de a depozita în intervalul dintre mulsori o cantitate mai mică sau mai mare de lapte, însuşire care la rândul ei este determinată de capacitatea alvelolelor, canaliculelor, canalelor şi sinusurilor mamare, respectiv elasticitatea ţesuturilor.

Utilizarea la tracţiune

Aceasta nu constituie o practică pentru taurine, însă dacă se foloseşte, determină diminuarea producţiei cu 50 – 70 %, în funcţie de intensitatea şi volumul lucrului mecanic efectuat.

Factorii mediului extern care influenţează producţia de lapte

Factorii mediului ambiant şi acţiunea acestora asupra organismului este complexă, între organism şi mediu existând relaţii de reciprocitate, al căror echilibru este determinat de capacitatea de adaptare a individului.

Temperatura

Aceasta exercită o influenţă deosebită asupra organismului, existând o toleranţă fiziologică maximă, care la 45^0 C în corp este fatală (coagulare protoplasmatică ireversibilă) şi o temperatură minimă, care însă în anumite

limite este reversibilă. Ca factor favorizant sau inhibitor al producţiei de lapte, temperatura influenţează procesele biologice.

Umiditatea relativă a aerului

„Zona de confort" pentru acest factor este în funcţie de temperatura aerului şi se consideră optim între 65 – 75%, variaţiile mari peste limite fiind în toate cazurile dăunătoare.

Lumina

Lumina favorizează şi intensifică metabolismul general şi pigmentarea, numeroşi pigmenţi formându-se numai la anumite lungimi de undă. Activează sistemul nervos, favorizează creşterea rapidă a tineretului, măreşte rezistenţa şi condiţia de sănătate a organismului.

Presiunea atmosferică

Acesta determină modificări fiziologice cu implicaţii deosebite asupra activităţii aparatului respirator şi al celui circulator.

Curenţii de aer

Curenţii de aer cu viteză de circa 0,3 m/s, asociaţi cu o temperatură ridicată şi o umiditate scăzuta, influenţează favorabil producţia de lapte. Când viteza lor este însă prea mare şi se asociază şi cu temperaturi scăzute şi umiditate ridicată, nivelul productiv al vacilor scade simţitor.

Starea vremii

Zilele senine, cu soare dar fără arşiţe, influenţează pozitiv cantitatea de lapte produsă de vaci. În schimb, cele cu averse, furtuni şi descărcări electrice au efecte stresante asupra animalelor şi, în consecinţă, producţia de lapte scade brusc.

BIBLIOGRAFIE

1. Georgescu, Gh. Velea, C. Stanciu, G. Ujică, V. , 1990, Tehnologia creşterii bovinelor. Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
2. Georgescu, Gh. C.Velea, V. Temişan, C. Podar, 1995, Tratat de creşterea bovinelor. VolIII. Ed. Ceres, Bucureşti.
3. Mireşan Vioara, 2001, Fiziologia animalelor domestice – funcţii de relaţie. Ed. AcademicPres, Cluj-Napoca.
4. Stanciu, G., 1999, Tehnologia creşterii bovinelor. Ed. Brumar, Timişoara.
5. Stănciulescu, M., V.Sârbulescu, 1981 – Producţiile animalelor. Ed. Ceres, Bucureşti.
6. Velea, C., 1993, Tehnologia creşterii bovinelor. Ed. Dacia, Cluj- Napoca.
7. Velea, C., 1999, Producţia, reproducţia şi ameliorarea taurinelor. Vol I Ed. Tehnică Agricolă.
8. Velea, C. şi col., 1998, Programul de ameliorare a taurinelor din C şi N – V ţării, Simp. A.S.A.S., Bucureşti.